

broja članova i uklanjanje političkih predstavnika je u velikoj meri pojačalo nezavisnost ovog organa.

Članove Programskog saveta bira Upravni odbor javnog medijskog servisa, na osnovu predloga nadležnog odbora pokrajinske, odnosno republičke skupštine koji raspisuje, sprovodi javni konkurs i utvrđuje listu kandidata. Zbog toga politički uticaj nije u potpunosti isključen, jer je velika uloga Narodne skupštine i njenih tela u izboru, naročito zbog toga što ona procenjuje ispunjenost zakonskih uslova.

Drugim rečima, zakonska rešenja su bolja nego ranije, ali će praksa pokazati da li će ovaj organ zaista zastupati interese gledalaca/slušalaca ili će ostati „dekorativni element javnog servisa“, kakav je bio do sada.

Javni servis mora istinski da bude odvojen od centara političke i ekonomske moći, a sa druge strane mora da bude odgovoran građanima. U tom smislu zakon predstavlja korektnu početnu osnovu, odnosno pravni okvir za ostvarivanje pune nezavisnosti i transformacije javnih servisa u istinska glasila građana Srbije, a ne političkih elita.

9.5. Zakon o elektronskim medijima.

Medijska reforma se najviše odrazila na elektronske medije, budući da je došlo do harmonizacije sa evropskim regulatornim okvirom – Direktivom o audiovizuelnim medijskim servisima (AVMS). Uvedeni su brojni novi instituti koji nas približavaju pravilima koja važe na unutrašnjem tržištu EU u ovoj oblasti. Ponovimo, ova direktiva se odnosi na harmonizaciju pravila koja se odnose na lakše funkcionisanje unutrašnjeg medijskog tržišta EU, odnosno teži da nađe „najmanji zajednički imenitelj“ sa zakonodavstvima 28 država članica u pogledu zaštite maloletnika, obaveznih kvota nezavisne produkcije, oglašavanja putem elektronskih medija i slično. Zbog toga, harmonizacija sa pravilima EU u ovoj oblasti ne mora istovremeno da znači i rast stepena ostvarenosti medijskih sloboda. Izveštaj o napretku Srbije ka EU pominje generalno problem auto-cenzure. Takođe, evidentno je smanjivanje kritički orijentisanih sadržaja, što je najevidentnije u oblasti elektronskih medija kao najuticajnijih. Zato reforma u smislu približavanja pravila evropskim nije garancija ničega, sve dok bazična pitanja medijskih sloboda nisu rešena. Najbitniji delovi zakona vezani za razvoj slobode izražavanja odnose se na način organizacije nezavisnog regulatora, sistem izdavanja dozvola i ograničavanje ovlašćenja operatora (vlasnika infrastrukture).

Od nezavisnosti regulacije u oblasti elektronskih medija zavisi stepen ostvarenosti medijskih sloboda, pa je regulisanje položaja ovog tela od izuzetne važnosti.

Direktiva o AVMS na svega dva mesta pominje „nezavisno regulatorno telo“, i to u (neobavezujućem) recitalu 94, gde ukazuje na to da su zemlje članice „slobodne da u okviru njihove pravne tradicije formiraju nezavisno regulatorno telo koje bi implementiralo direktivu nepristrasno i transparentno. Drugo mesto gde se pominje regulator je u članu 30 Direktive koji samo precizira obaveze tog tela u odnosu na izveštavanje Evropske komisije. Dakle, Direktiva je dala (pre)široka ovlašćenja državama članicama, kao i onima koje to žele da postanu. U našem slučaju takvo rešenje je bilo kontraproduktivno, pošto zbog slabosti (rigidnosti) našeg pravnog sistema,